

Sygn. akt V U 477/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku E. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania E. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 15 marca 2016 r.

znak (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt V U 477/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 marca 2016 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. przyznał wnioskodawczyni E. S. emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS od dnia 1 lutego 2016 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku. W uzasadnieniu wskazał, iż wobec tego, że emerytura wnioskodawczyni wyliczona wg nowych zasad z art. 26 ustawy emerytalnej jest mniej korzystna od emerytury mieszanej (art. 183 ustawy emerytalnej) organ rentowy będzie wypłacał świadczenie korzystniejsze. ZUS wyjaśnił także, że emerytura nie została wnioskodawczyni przyznana na podstawie art. 46 w zw. z art. 29 ustawy emerytalnej a jej wysokość nie została obliczona na tzw. starych zasadach, czyli na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej, albowiem wnioskodawczyni nie złożyła wniosku o wcześniejszą emeryturę przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego.

Od ww. decyzji odwołanie złożyła wnioskodawczyni, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie jej emerytury w wysokości ustalonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej, a nie jak uczynił to ZUS –na podstawie art. 26 tejże ustawy. Wniosła nadto o zasądzenie na jej rzecz od organu rentowego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazała, że z wnioskiem o emeryturę wystąpiła w dniu 31 października 2008 r. Na jego podstawie ZUS wydał decyzję z dnia 18 listopada 2008 r. o przyznaniu emerytury. Następnie w dniu 11 grudnia 2008 r. wycofała pierwotny wniosek przed uprawomocnieniem się decyzji, co skutkowało uchyceniem ww. decyzji, ale –w jej ocenie– prawo to miała przyznane. Podała dalej, iż w dniu 28

listopada 2013 r. –na 4 dni przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego stawiała się w Inspektoracie ZUS w L. z kompletem dokumentów wymaganych do złożenia wniosku o naliczenie emerytury wg starych zasad, jednakże pracownik ZUS wniosku tego –formularza ZUS Rp-1E nie chciał od niej przyjąć, argumentując, że wniosek o emeryturę był już składany w 2008 r., wobec czego składanie go po raz drugi jest bezprzedmiotowe. Wnioskodawczyni podniosła, iż wobec nieugiętego stanowiska pracownika ZUS, który wprowadził ją w błąd, zamiast formularza ZUS Rp-1E wypełniła na miejscu i złożyła wniosek o ponowne ustalenie emerytury. W dniu 9 grudnia 2013 r. organ rentowy poinformował ją, że wobec uchylecia decyzji o przyznaniu emerytury z dnia 18 listopada 2008 r. jej wniosek o ponowne ustalenie emerytury nie może być zrealizowany. Pisma tego jednak wnioskodawczyni nie otrzymała, gdyż nie zostało do niej wysłane. Zapoznała się z nim dopiero w dniu 5 lutego 2016 r. Gdyby nie to, jej reakcja na to zdarzenie nastąpiłaby znacznie wcześniej. Konsekwencją wskazanej przez wnioskodawczynię sytuacji było nieprzyznanie jej przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji emerytury obliczonej wg starych zasad z powodu braku wniosku uprawnionej o wcześniejszą emeryturę. Wnioskodawczyni podniosła, iż ww. sytuacja jest negatywnym dla niej skutkiem wprowadzenia jej w błąd przez pracownika ZUS. Nie można jej przy tym zarzucić braku starannego działania, a zwłoka w złożeniu wniosku o wcześniejszą emeryturę nie była spowodowana brakiem staranności własnych spraw, lecz niekompetencją pracownika organu rentowego. Wykonała bowiem polecenie urzędnika państwowego w zakresie złożenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury, kierując się zasadą zaufania obywatela do państwa, co nie powinno skutkować dla niej ujemnymi konsekwencjami. Podniosła też, iż organ rentowy powinien –pomimo błędnie złożonego przez nią wniosku o ponowne ustalenie emerytury– potraktować ten wniosek jako wniosek o emeryturę wcześniejszą. Zadaniem ZUS jako organu administracyjnego było bowiem tak odczytać jej żądanie, aby nie poniosła ona negatywnych konsekwencji. Nadto, zdaniem wnioskodawczyni, pomimo uchylecia decyzji z dnia 18 listopada 2008 r. uznać należy, że organ rentowy ustalił jej prawo do emerytury, co obecnie stanowi przesłankę do przyznania prawa do emerytury wg art. 53 ustawy emerytalnej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni E. S., ur. (...), w dniu 31 października 2008 r. złożyła w ZUS wniosek o wcześniejszą emeryturę. We wniosku tym oświadczyła, iż nadal pozostaje w stosunku pracy w (...) S.A. O/ (...) w P.. W następstwie rozpoznania tego wniosku organ rentowy w dniu 18 listopada 2008 r. wydał decyzję o przyznaniu wnioskodawczyni emerytury od dnia (...) r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego i jednocześnie –z uwagi na kontynuowanie przez wnioskodawczynię zatrudnienia– wypłatę ww. świadczenia zawiesił. Przed uprawomocnieniem się ww. decyzji –w dniu 15 grudnia 2008 r.– E. S. złożyła w organie rentowym, na podstawie art. 116 ust. 2 ustawy emerytalnej, wniosek o wycofanie wniosku o emeryturę. Złożenie ww. wniosku było podyktowane obawą przed zwolnieniem z pracy. Na skutek powyższego wniosku ubezpieczonej, ZUS uchylił decyzję z dnia 18 listopada 2008 r. o przyznaniu wcześniejszej emerytury, o czym poinformował wnioskodawczynię pismem z dnia 16 grudnia 2008 r. Ww. pismo wnioskodawczyni otrzymała.

W dniu (...), na 4 dni przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, wnioskodawczyni złożyła w ZUS wniosek o ponowne ustalenie emerytury, w którym wniosła o doliczenie dotychczas nieuwzględnionych okresów składkowych lub nieskładkowych oraz przeliczenia podstawy wymiaru emerytury od nowych zarobków uzyskanych w całości lub części po przyznaniu emerytury. Do ww. wniosku E. S. dołączyła zaświadczenie o zatrudnieniu z dnia 27 listopada 2013 r., 2 druki Rp-7 obejmujące lata 1999 – 2002 i 2008 – 2012 oraz załącznika do druku Rp-7 z dnia 11 listopada 2013 r. –informacja o przekroczeniu rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.

Pismem z dnia 9 grudnia 2013 r. organ rentowy poinformował wnioskodawczynię, że nie ma podstaw do realizacji jej wniosku z dnia 28 listopada 2013 r. o ponowne ustalenie emerytury, albowiem decyzja o przyznaniu wcześniejszej emerytury z dnia 18 listopada 2008 r. została –na prośbę samej ubezpieczonej– uchylona. Jednocześnie poinformował E. S., iż w celu przyznania świadczenia należy ponownie złożyć wniosek wraz z aktualnymi dokumentami dotyczącymi okresów składkowych i nieskładkowych oraz podstawy wymiaru. Ww. pismo zostało wysłane do wnioskodawczyni listem zwykłym.

Zatrudnienie wnioskodawczynie w (...) S.A. O/ (...) w P. ustało z dniem 30 czerwca 2015 r.

W dniu 5 lutego 2016 r. wnioskodawczynie złożyła w ZUS wniosek o emeryturę (druk ZUS Rp-1E). Decyzją z dnia 15 marca 2016 r., zaskarżoną w niniejszej sprawie, organ rentowy przyznał wnioskodawczynie emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS od dnia 1 lutego 2016 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku, wskazując w uzasadnieniu, że wobec tego, iż emerytura uprawnionej wyliczona wg nowych zasad z art. 26 ustawy emerytalnej jest mniej korzystna od emerytury mieszanej (art. 183 ustawy emerytalnej) organ rentowy będzie wypłacał świadczenie korzystniejsze. ZUS wyjaśnił także, że wnioskodawczynie nie została przyznana emerytura na podstawie art. 46 w zw. z art. 29 ustawy emerytalnej, a jej wysokość nie została obliczona na tzw. starych zasadach, czyli na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej, albowiem wnioskodawczynie nie złożyła wniosku o wcześniejszą emeryturę przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego.

/bezsporne, a nadto dokumenty z akt emerytalnych wnioskodawczynie, pismo ZUS z dnia 26.08.2016 r., przesłuchanie wnioskodawczynie k. 39-39v, e-protokół z dnia 27.07.2016 r. 00:13:29 i nast./

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie spór sprowadzał się do ustalenia prawidłowej podstawy prawnej wyliczenia świadczenia emerytalnego należnego wnioskodawczynie. Zakład Ubezpieczeń Społecznych bowiem przyznał i wyliczył emeryturę wnioskodawczynie na tzw. nowych zasadach, a –zdaniem wnioskodawczynie –winny być w jej przypadku zastosowane tzw. stare zasady.

Z uwagi na datę urodzenia wnioskodawczynie, prawo do emerytury przyznano jej na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.jedn.: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184. Wiek emerytalny dla kobiet urodzonych w okresie od dnia 1 października 1953 r. do dnia 31 grudnia 1953 r. wynosi co najmniej 60 lat i 4 miesiące (ust. 1a pkt 5).

Sposób ustalenia wysokości powyższego świadczenia określa generalnie przepis art. 25 ust. 1 ustawy emerytalnej. Zgodnie z nim podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185 ustawy emerytalnej. W myśl zaś art. 26, emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183 (ust. 1). Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach (ust. 2). Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (ust. 3). Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2 (ust. 4). Tablice, o których mowa w ust. 4, są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 01 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego (ust. 5).

Na podstawie zaś art. 183 ustawy emerytalnej, w przypadku osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., z wyjątkiem ubezpieczonych, którzy pobrali emeryturę na podstawie przepisów art. 46 lub 50 (wnioskodawczynie do takich osób nie należy), o ile osoba ta nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego albo złożyła wniosek o

przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2013 wynosi:

- 20 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz
- 80 % emerytury obliczonej na podstawie art. 26 (ust. 5).

W rozpoznawanej sprawie przyznana wnioskodawczyni emerytura obliczona została z uwzględnieniem treści art. 183 ustawy emerytalnej (emerytura mieszana) z uwagi na to, iż wysokość świadczenia przy zastosowaniu ww. przepisu okazała się dla wnioskodawczyni korzystniejsza niż zasady wynikające z art. 26 ustawy emerytalnej.

W ocenie Sądu, a wbrew stanowisku wnioskodawczyni, ZUS –stosując powyższe przepisy– prawidłowo ustalił wysokość przysługującej E. S. emerytury. Zasadnie przy tym wskazał, że z przepisów ustawy emerytalnej oraz z umieszczenia art. 53 w rozdziale odnoszącym się do świadczeń, o których mowa w art. 27-50e ustawy, powołana norma nie może mieć zastosowania do osób urodzonych po 1 stycznia 1949 r., które prawo do emerytury powszechnej nabyły na podstawie art. 24-26 powołanej ustawy. Wnioskodawczyni zaś jako osoba urodzona po dniu 31 grudnia 1948 r. uzyskała prawo do emerytury na podstawie art. 24 cyt. wyżej ustawy, co tym samym wyklucza możliwość zastosowania względem niej dyspozycji art. 53.

W błędzie pozostaje wnioskodawczyni, twierdząc, iż skoro w jej sprawie w dniu 18 listopada 2008 r. wydana została decyzja przyznająca jej tzw. wcześniejszą emeryturę (na podstawie art. 46 w zw. z art. 29 ustawy emerytalnej), to spełniona została przesłanka obliczenia jej świadczenia emerytalnego w oparciu o przepis art. 53 ustawy emerytalnej, a zatem na tzw. starych zasadach. W aktach emerytalnych wnioskodawczyni znajduje się bowiem wyraźny - zgłoszony przez nią przed uprawomocnieniem się ww. decyzji- wraz z podaniem podstawy prawnej (art. 116 ust. 2 ustawy emerytalnej) wniosek z dnia 15 grudnia 2008 r., w którym cofa ona swój pierwotny wniosek o przyznanie wcześniejszej emerytury. Skutkiem powyższego skutecznego cofnięcia wniosku o emeryturę decyzja z dnia 18 listopada 2008 r. przyznająca wnioskodawczyni ww. świadczenie została uchylona, a więc wycofana z obrotu prawnego i jako taka nie wywołuje żadnych skutków prawnych. W świetle tych okoliczności, przyznanych zresztą przez samą wnioskodawczynią, nie ma podstaw, by twierdzić, że miała ona skutecznie ustalone prawo do wcześniejszej emerytury w jakimkolwiek okresie, w tym w okresie od dnia (...) r. do 15 grudnia 2008 r., na co powołuje się w odwołaniu.

W rozpoznawanej sprawie –wbrew twierdzeniom wnioskodawczyni– nie można też uznać jej wniosku z dnia 28 listopada 2013 r., złożonego na 4 dni przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, za wniosek o przyznanie wcześniejszej emerytury. Jak wynika bowiem wprost z akt emerytalnych ZUS, wnioskodawczyni w tym dniu złożyła wniosek o ponowne ustalenie emerytury a nie o przyznanie emerytury (druk ZUS Rp-1E). Wnioskodawczyni twierdziła, iż złożyła błędny wniosek, gdyż została wprowadzona w błąd przez pracownika ZUS, a faktycznie tego dnia miała przygotowany i chciała złożyć wniosek o przyznanie wcześniejszej emerytury. Z twierdzeniami tymi nie sposób się jednak zgodzić. Przede wszystkim –poza twierdzeniami samej ubezpieczonej– na tego typu zachowanie pracownika ZUS nie wskazują żadne dowody zgromadzone w niniejszym postępowaniu. A nadto, za wiarygodnością powyższych twierdzeń wnioskodawczyni nie przemawia również jej późniejsze postępowanie. Jeśli bowiem wnioskodawczyni faktycznie tego dnia chciała złożyć druk ZUS Rp-1E o przyznanie wcześniejszej emerytury, to nic nie stało na przeszkodzie, aby mimo –jak podaje – „oporu” ze strony pracownika ZUS wniosek taki faktycznie złożyć. Mogła to np. uczynić nadając wniosek na pocztę tego samego dnia. Zresztą tego dnia, jak sama przyznała, konsultowała treść składanego wniosku ze swoimi koleżankami, które –jak ona– znajdowały się w podobnej sytuacji ubezpieczeniowej. A zatem, uznać należy, iż wniosek o ponowne ustalenie emerytury złożyła świadomie i z pełnym rozeznaniem. Zastanawiające jest przy tym, że wnioskodawczyni –mimo aktualnych twierdzeń, że w dniu 28 listopada 2013 r. chciała złożyć wniosek o przyznanie wcześniejszej emerytury, jak i że na wniosek ten nie otrzymała żadnej odpowiedzi ze strony organu rentowego– przez ponad 2 lata nie zainteresowała się tym, jak ZUS załatwił jej wniosek; nie zwróciła się w tej sprawie do organu rentowego ani ustnie ani na piśmie, nie złożyła też np. skargi na milczenie organu. Tym samym, zdaniem Sądu, nie dochowała należytej dbałości do własne interesy, a aktualne jej twierdzenia o tym, że została wprowadzona w błąd przez pracownika ZUS powoływane są –zdaniem Sądu– jedynie na użytek

niniejszej sprawy, nie znajdują żadnego potwierdzenia w materialnie dowodowym i tym samym –w ocenie Sądu– nie zasługują na wiarę.

W tym miejscu warto przypomnieć, że zgodnie z art. 116 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, co do zasady postępowanie w sprawach świadczeń z ubezpieczenia społecznego wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego. Powyższy przepis wyraża obowiązującą w prawie ubezpieczeń społecznych zasadę wnioskowości postępowania w sprawach o świadczenia z ubezpieczenia społecznego. Z wyraźnego brzmienia zaś wniosków ubezpieczonej z dnia 15 grudnia 2008 r. i z dnia 28 listopada 2013 r. wynika, że wnioskodawczyni przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego nie złożyła skutecznie wniosku o przyznanie wcześniejszej emerytury i nie nabyła świadczenia emerytalnego na podstawie art. 46 w zw. z art. 29 ustawy emerytalnej.

W myśl art. 27 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. przysługuje emerytura, jeżeli osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 60 lat dla kobiet i posiadają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet.

Stosownie zaś do art. 29 ustawy emerytalnej, kobieta urodzona przed dniem 1 stycznia 1949 r., która nie osiągnęła wieku emerytalnego określonego w art. 27 ust. 2, może przejść na emeryturę po osiągnięciu wieku 55 lat, jeżeli ma co najmniej 30-letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli ma co najmniej 20-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz została uznana za całkowicie niezdolną do pracy (ust. 1) oraz ostatnio, przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, była pracownikiem i w okresie ostatnich 24 miesięcy podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym pozostawała w stosunku pracy co najmniej przez 6 miesięcy, chyba że w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę była uprawniona do renty z tytułu niezdolności do pracy (ust. 2).

Zgodnie natomiast z art. 46 ustawy emerytalnej możliwość uzyskania emerytury w obniżonym wieku emerytalnym na zasadach z art. 29 ustawy mają także kobiety urodzone po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed dniem 1 stycznia 1969 r., jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:

- 1)nie przystąpiły do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyły wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa;
- 2)warunki do uzyskania emerytury określone w art. 29 spełnią do dnia 31 grudnia 2008 r.

Możliwość nabycia prawa do emerytury w niższym niż powszechny wiek emerytalnym stanowi wyjątek od zasady wyrażonej w treści art. 24 ustawy emerytalnej, przez co przepisy regulujące nabywanie tego świadczenia muszą być wykładane w sposób ścisły, a nie rozszerzający.

W rozpoznawanej sprawie, mimo że wnioskodawczyni przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego spełniała łącznie wszystkie przesłanki nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 29 w zw. z art. 46 ustawy emerytalnej, ale ostatecznie ze skutecznym wnioskiem o przyznanie tej emerytury nie wystąpiła, a więc i nie nabyła do niej prawa, aktualnie nie może domagać się wyliczenia świadczenia w oparciu o treść art. 53 ustawy emerytalnej. Prawdłowy i jedyny skuteczny wniosek o przyznanie emerytury E. S. złożyła bowiem dopiero w dniu 5 lutego 2016 r., a więc po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. W konsekwencji powyższego uznać należało, iż na dzień złożenia wniosku odwołująca nie spełniała, wynikającej literalnie z treści art. 29 ust. 1 ustawy emerytalnej przesłanki w postaci nie osiągnięcia wieku emerytalnego określonego w art. 27 pkt 1 ustawy emerytalnej, a jednocześnie spełniała przesłanki do nabycia świadczenia według nowych zasad z art. 24 ustawy, co w konsekwencji powoduje konieczność obliczenia świadczenia z zastosowaniem nowych zasad na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej lub według tzw. reguł mieszanych z art. 183 ustawy emerytalnej, przy czym w niniejszej sprawie korzystniejsze dla wnioskodawczyni okazały się te ostatnie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, iż wydana przez organ rentowy decyzja z dnia 15 marca 2016 r. nie narusza żadnych przepisów prawa, a odwołanie wnioskodawczyni nie dostarczyło żadnych uzasadnionych argumentów skutkujących jej zmianą. Stąd też podlegało oddaleniu, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.